

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenként egyszer, csütörtökökön.	Egész évre . . . . . 6 ft. Félévre . . . . . 3 ft. Negyed évre . . . . . 1 ft. 50 kr.	Hirdetések díjai: a háromszámos petitor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kinostárilleték minden egyes beíratásért 30 kr.
Szerkesztői iroda: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskereken.	Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kinostári illetékkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetének a kiadóhivatalban. Kérjük az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.	Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskereken, hova az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Nagy-Becskerek, nov. 10-én.

Haymerle rárezzentett Szerbiára, s Milán uti lapot kötött Risztics talpa alá, kinek helyére Pirocsanacz liberal-conservatív tag lépett. Ez van hivatalra arra, hogy a kis fejedelemségnek Ausztria-Magyarországhoz való jó viszonyát visszaállítsa s minden függő kérdést gyorsan és simán elintézzén. Tanult, világban forgolódott embereknek mondják a cabinet minden tagját, kik hogy őszintén és méltányosan fognak-e eljárni monarchiánk iránt, csak a jövő fogja megmutatni. A látszat a fejedelem jóakarától tanuskodik, mert kormányát a Risztics ellen irányuló ellenzék nyugodt vérmérsékletű és igazmondó tagjaiból alakította, kik az ügyek vezetését azonban csak akkor vállalták el, miután meggyőződést szereztek arról, hogy a miniszterium a skupesinában még azon esetre is megnyeri a többséget, ha Risztics ellene izgat. Evvel még azonban nem mondhatni azt, hogy a fejedelemség hangulata irántunk megváltozott, vagy hogy birodalmunk és e kis ország közti akadályok megszűntek, hanem hogy külügyi miniszteriumunk erélyes fellépése után Riszticsesél megszűnt az a ravaszkodó, fondorkodó s játszi politika, mely egy nagy birodalom méltóságával meg nem fért. Ha az új cabinet tagjai határozott barátjai az osztrák-magyar monarchiának, ha őszinte az a kijelentésük, hogy eleget tesznek külügyminiszteriumunk követelésének és elismerik monarchiánknek a legtöbb kedvezményhez való feltétlen jogát, lehetséges lesz a békés kiegyezkedés; ellenkezőleg a küzdelem más eszközökkel fog folytatni, melyek nehéz megpróbáltatásokba s nagy veszélybe sodorhatják Szerbiát.

A szerb kormányválság megoldása e szerint a kereskedelmi szerződés megkötését siettetni fogja, habár nem is jelenti egy Szerbia és monarchiánk közti kibékülés korszakának kezdetét. A szerb közvélemény ezután is csak bizalmatlansággal és ellenséges hangulattal fog viselkedni irántunk, sőt most annál jobban, mert az osztrák-magyar befolyás Riszticsesét a szerb utópiák téplőjét megbukatta. Szerbiának ez az ellenséges hangulatát irántunk Oroszország szította, mely protectori szerepét arra használta fel a Balkánon, hogy a közvéleményben monarchiánkat mint a déli szlávok ellenségét tüntesse fel; neveli még az a körülmény, hogy e duodecz-fejedelemség ujdona új hatalom lévén roppant tettevagyó, önértetes, követelő, másokkal meg nem fért, durvaságai még nem csiszol-

lódta le, szóval még nem járt az élet iskolájába. Innen van, hogy csak nehezen tud alkalmazkodni szomszédjaihoz, társaságban élni; előbb a török uralom fenhatósága alatt élt, most meg orosz járósálagon vezeteti magát. Most csak Szerbián mulik, hogy mások gyámkodását illetve gyerek korából kilépjen az európai művelt társaságba. Nagyon nagy neveletlen gyerekség egy nagy hatalom köpönye alatt fűgét mutatni a hatalmas szomszédnak, melynek phisicai befolyása alól amugy sem zárkozhatik el. Nincs tehát oka Szerbiának zugolódni monarchiánktól kapott leccskéért, jöhét idő, midőn keményebb sorscsapásokat is el kell tennie.

Nagy-Becskerek, nov. 10-én.

Az új büntető-codex életbeléptetésével új korszak következett be a magyar törvénykezés és igazságszolgáltatásban. Ez az új büntetőtörvény szellemével azonban annyira megelőzte korunkat, mint Dante a reformatiót, Saporola Luthert, oly sok az ellentétes érdek, melyeket a törvénynek le kell győznie, oly sok a százados söt ezredéves forma, melybe beleütközik, hogy az egyház és állam közti hatalom csak nehezen juthat egyensúlyba. Ilyen kényes ellentét van az új büntetőtörvény és az egyháznak a vegyes házasságokban eddig tanusított eljárása közt.

1872-ben ugyanis az országgyűlés Lonovics csanádi püspököt Rómába küldte, hogy eszközölje ki XVI. Gergely pápától az engedélyt, hogy a katolikus papok külön vallású feleket összehassanak; czélját el is érte, de csak azon feltétel alatt, ha a felek tértívenyt adnak vagy becsületszavukkal fogadják, hogy gyermekeiket katolikusoknak kereszteltetik és a kath. hitben nevelik. Az új büntető-codex azonban nem enged meg valakinek becsületszavát venni vagy reversalist venni a házasságtól a gyermekeknek a katolikus hitben való nevelésére nézve, a pap, ki ezt teszi, két havi börtön s 300 frt pénzbírsággal büntetetik. A primás rendeletet adott ki, mely az új büntető-codexnek a vegyes házasságra és az ebből származott gyermekek megkeresztelésére vonatkozó szakaszaira nézve magyarázatul szolgál. A magyar clérus elhatározta, hogy annak a törvénynek meghódol, de élve az egyház által ráruházott joggal vegyes házasságot a kath. templomban nem áld meg, mert az 1868. előtti reversalistok és a becsületszó adása érvényen kívül helyeztetett. Az ugynevezett passiva

assintencia azonban továbbra is érvényben marad, t. i. a felek a kath. lelkész és két tanu jelenlétében a plébánia egyik szobájában kijelentik, hogy házasságra akarnak lépni, mire a pap alkalmi beszédet intézve hozzájuk a házasságot az anyakönyvbe ictalja. A vegyes házból származott gyermekeket a pap „nem” szerint abba a templomba fogja küldeni, amelyhez szülője tartozik. Budapesten azonban a lelkészek nemcsak a primás hanem a belügyminiszter azon rendeletét, hogy a gyermekek törvényességének vagy törvénytelenességének biztos megállapítása végett a házassági levél előkérendő a keresztelés előtt az illető pap által, tárgyalás alá vette. Elhatározták, hogy fölkéri a főváros hatóságát, hogy a bábáknak szigorúan hagyja meg, hogy a keresztelésnél az illető szülők házassági levelét vagy törvénytelen gyermeknél akármiféle igazoló okmányt felmutassák, mert ilyenek nélkül a gyermek meg nem kereszteltetik, valamint akkor sem, ha az illető gyermek nem szerinti szülője más vallásban van, kivéve, ha a gyermek halalos beteg, amidőn aztán szükségbeli keresztelésben részesíthetni.

A katolikus papságból kilépett felek gyermekei nem szerint kereszteltetnek meg s az anyakönyvbe így iratik be: Államtörvény szerint törvényes.

Gladstone és a keleti válság.

Irta: Beksis Gusztáv.

E czim alatt jelent meg e héten egy jeles tanulmány a most folyó keleti zürzavarok felől. Szerzője Gladstone multjából s Angolország politikai fejlődéséből mutatja ki, hogy a bonyodalmak, melyek fölédítetttek, sokkal mélyebb okokra vezethetők vissza, mint egy államférfi szeszélye vagy akarata, s hogy alig lehet remélni, hogy Angolország mostanában újra elfoglalja helyét, mint a konzervatív, oroszellenes erdekek egyik vezér védelmezője. E tanulmány befejező része, melyet érdekesnek tartunk olvasóinkkal közölni, így hangzik:

Ha Oroszország törésre viszi a dolgot, Anglia semleges marad. Nem lesz Oroszország szövetségese, de Ausztria-Magyarországa sem. Ha csak ily válság esetén Angliában fel nem ébred a mélyen szunyadó brit orozslán, mint felébredt 1854-ben s meg nem bukattja Gladstonet, mint kényszerítette akkor lord Aberdint, hogy tehetetlen kabinetjét reorganizálja. Csak hogy erre ma kevesebb remény van, mint volt a multban. A brit orozslán

nem ébredt fel 1871-ben sem. Eltúrte, hogy a Gladstone-Granville kormány aláírja a pontusi kérdésre vonatkozó londoni jegyzőkönyvet. Lord Beakonsfield költögette az orosz-török háboru alatt. Egyet-egyet mozdult is, de csak nem ébredt fel. Az idej parlamenti választások felrészására voltak számítva. Hasztalan. A brit orozslán tovább szunyadt. Tán örökre elaludt a gyapjus zsákon? Ausztria-Magyarország kell, hogy egy illuzióval szegényebb legyen.

Angliára többé nem számíthat a keleti kérdésben.

Kire számíthat tehát?

Csak önmagára, saját erejére, Németországgal szövetségi viszonyban van ugyan, de Németországot a döntő pillanatban lekötöheti Franciaország nem háboru, hanem a legkisebb mozdulat által is. Németországnak saját bőrre kell dolgozni. Diplomációjára jó szolgálattal támogatni, bizonyára fog is támogatni bennünket. Sőt e támogatásnak nagy hasznát vehetjük. Megakadályozhatja, hogy Oroszország szövetségeseket találjon.

Kik lehetnének a czár szövetségesei?

Anglia nem. Hogy miért nem, fölösleges itt kifejtetni. Franciaország sem, mert Franciaországnak Keleten nincs közös érdeke Oroszországgal. Ha a republika szövetezzen a czarizmussal, ez a Németország ellen való bosszujára és nem a keleti kérdés miatt történék. Ekkor pedig Németország fogna fel a francia rohamot. Nem befolyásolná az Oroszország és Ausztria-Magyarország közt vívott párbajt. E bosszu háborunak azonban még nem érkezett el ideje. Oly nagy szerencsétlenségéből, mint mely Franciaországot sújtotta, pénzügyileg fel lehet épülni egy évized alatt, de katonailag nem. Azok a hadseregek, melyek győzni vannak hivatva, hosszan fejlődnek. A francia hadsereg alig nyolcz éves. Egészen új hadsereg az, mult és dicsőség nélkül. Szervezete még nem elég szilárd a mérkőzésre. A francia védelmi vonal még nem készült el teljesen. Strasburg és Metz ellenében. Franciaországnak csak Belfortja van egy, félig befejezett új rendszerű erődíjcszólattal, melynek gyakorlati értéke még nincs kipróbálva. A területiális hadsereg a legkitünőbb francia katonai szaktekintélyek szerint hasznavehetetlen, s háboru esetén ellenség elé sem állítható. Franciaország tehát a legközelebbi jövőben nem fog reváns háboruba rohanhatni.

Minden valószínűség a mellett van, hogy egy orosz-osztrák-magyar háboru esetén nem támad európai konflagráció.

TÁRGYA.

Halottak estéjén.

Halottak estéjén zúg, búg az érczhang...
Virággal diszítve kűm a rideg sírhant...
Lobogó gyertyánál a könnyező árva
Szíve hó imáját Istenhez bocsátja.

En is árva vagyok, árva az árvánál,
Könnyezhetek tehát én is a síronnál...
„Sirodnál” kérditek, „de miféle sírnál?”...
Keblemben hordom azt, szerelmem sírnál...

Hajh te álnok, gyilkos, hajh te czudar végzet!
Mért teremtel szívet s lángoló szerelmet?...
Szívet, mint az enyém, melyben a szerelem
Lávaként ég, lángol, mint pokoli elem...

Vulkán az én szívem, pokol az én szívem,
Benne a szerelem csak kín és gyűlöletem
Szétverem a vulkánt, szétverem a poklot,
Szerelmem szabad lesz, szegény elő halott...
Baraparti.

Különböző köszönési módok.

A görögök különféleképp köszönték egymást; reggel kedvet, este üdöt kívántak.
A római, ha köszönt, jobbát ajkához emelte, s innen az illető felé nyújtotta; ép

oly mozdulattal léptek az istenek elé, de az államhivatalnokok előtt fővegüket is le kellett venniük. Ha egy polgár az utcán ismerősével találkozott, tisztelete jeléül megcsókolta kezét. Ha a konzul jött, mindenki félre állt, s helyet csinált neki, a ki lovon ült, le kellett szállnia. A katonák fegyvereiket lebecsátva köszöntek.

Plantus oly népeket emlit, kik egymás füleit húzva köszöntek.

A régi kaledoniak úgy jeleztek egymás iránti tiszteletüket és barátságukat, hogy lándzsáikat egymás lábai elé dobták. A legyőzöttek, ha legyőzőik elé járultak, kezükben véres pajzsot és törött lándzsát tartottak; az barátjaik halálát jelentette, ez pedig nyomorúságukat és kétségbeesésüket.

A francziák hajukból egy szálát kitéptek s azt nyújtották az üdvözlendő felé.

A nők az Arany-Part szigeteken egy kis kétfogu fésűt viselnek hajukban és baljikkal kihúzzák azt, ha üdvözlőni akarják, kik őket meglátogatják.

Japánban a barátok vagy ismerősök úgy üdvözlik egymást, hogy papucsait húzzák le; Hindosztánban egymás szakállaikat fogják meg.

Astrakán népei kezüket egymás feje fölé nyújtják s meghajolnak.

A Filippi szigetek lakosai mélyen meghajlják testüket, mialatt egyik vagy mindkét

kezüket arcukra teszik s felegyenesednek, ugyan e pillanatban térdben meghajlítják egyik lábukat.

Uj Guinea szigetek lakói fügefalevelet tesznek az üdvözlendő fejére, mint a barátság és béke jelvényét. A nagy Cieladok egyikén vizet fecskendeznek egymás fejére. A nagy Ocean szigeteinek legtöbb lakói, ugyszintén kik a földgömb északi részét lakják, úgy üdvözlik egymást, hogy orrát egyik a másikéhoz dörzsöli. E divat a Sandvich szigetekről egész Uj-Zelandig terjed.

Ayekis lakói az üdvözlendőnek füleibe sugnak, csendesen vergetve kezükkel az illető hátát.

A szl. Lörincz szigeteinek lakói, ha köszönni akarnak, egymás kezébe köpnek s ezt durván egymás arcához törlik.

Gecotova lakói egymás vállát csókolva, Horn szigetei pedig hasra feküdvé üdvözlik egymást.

A Filippi szigetekhez közeledő néhány kis szigeten az üdvözlendőnek megfogják lábát és kezét s azt gyengéden arcukhoz érintik.

A négerek legnagyobbbészit ujjajkat roppogtatják, különösen ha köszönnék.

A chinaiak kezüket összeteszik s mellükre nyugtatva, azt kissé meglendítik, fejüket pedig lehajlítják, mondva: Isin, isin. Ha tiszteletreméltó személylyel találkoznak, két

kezüket felemelik s a földig meghajtják magukat. Ha két jó barát találkozik, ki már rég nem látta egymást, mindkető letérdel, fejét földig hajtja, s ugyanezt kétszer-háromszor ismétli. A ki európai módon köszön, 50 bambuszt kap városnegyedének mandarinja legkegyelmesebb parancsából.

Uj-Orleans lakosa, ha fejedelme előtt megjelenik, orditással üdvözl, majd végig megy e termen, nem nézve sem jobbra, sem balra, azután kezét feje fölé emelve háromszor ordit. A király mosolyogva leülteit, az alattvaló új orditással köszöni meg; a király minden kérdésénél, mielőtt felelne ordit egyet, ugyanezt teszi, midőn távozik.

Indiában a tisztelet a távolságtól függ, a mennyire az üdvözlő az üdvözlendő elől visszavonul, ha egy brahmin megy, már megszűröl kiállt vagy kiállt egy paria által, hogy mindenki kellő távolságra vonuljon vissza, e távolság meg van határozva s függ az illetőnek kasztjától.

Az európai, ha köszön, fővegét leveszi, a keleti befedi fejét. Az angol, ha barátságot akarja bebizonyítani, az illetőnek kezét megfogja, azt erősen megrázza, de egész hidegen, mialatt arca semmit sem mond, mintha egész lelke karjában lenne.

Németország a Franciaország, mint Oroszország ellen irányuló fegyveres semlegesség álláspontját foglalhatja el. E fegyveres semlegesség Franciaország irányába intés, ellenben fenyegetés lesz Oroszországgal szemben. Oroszországnak pedig imponálni fog, ha ennek tán kedve lenne Oroszország szövetségében Ausztria-Magyarország ellen tőni.

Ha tehát Ausztria-Magyarország és Oroszország között összeütközés támad a keleti kérdésben, Európa előreláthatólag csak néző lesz. S az összeütközés kikerülhetlenné válik, nem a dulcignói vagy görög kérdés miatt, hanem mi helyt a keleti kérdés oly evolúciót vesz, melynek következménye Bulgária és Kelet-Rumélia egyesítése lenne. Ez az egyesülés halálos dőfést képezne a török birodalom ellen. Semmiféle kézi zálog, vagy egyenértékű politika meg nem menthetné sem Törökországot, sem az osztrák-magyar érdekeket. Csak a fegyverek menthetik meg.

S Ausztria-Magyarországnak nincs érdekében a konfliktus halasztgatása. Pedig ezt tette monarchiánk azon egész hosszú idő alatt, mióta a keleti kérdés élesen fel van állítva. Nincs a történelemben példa arra, hogy két hatalom, melynek oly ellentétes érdekei vannak, mint monarchiáknak és Oroszországnak, egyetlen egyszer sem mérközött volna más, mint csak diplomáciai fegyverekkel. Egy nagy függő kérdés megoldása még sohasem odátartott el oly soká, mint azon kérdés: Oroszország, vagy Ausztria-Magyarország erősebb-e?

Ez a halasztgatás Oroszország részéről helyes politika. Oroszország várhat. Lesheti a kedvező alkalmat a keleti kérdés megoldására. Ezt tette a jelen század folyamán mindig. Európa minden szerencsétlenségét, monarchiánk minden baját a Keleten való terjeszkedésre használta fel. Ezt fogja tenni a jövőre is, míg katonai, az 1876-iki czári ukáz által inaugurált szervezete megvalósul, míg Fadejev áma ténynyé lesz. Oroszország katonailag ma még gyenge. Egy évtized alatt, mire hadseregének átalakítása, különösen már most is féltelmes lovasságának reformja végbe megy, a legelső katonai állam lesz. Úgy kellene vetni végre már a kockát, hogy ne Oroszország válassza az időt és alkalmat. Az európai helyzet ez egyszer kedvezően Oroszországra és kedvező Ausztria-Magyarországra nézve. Ha Franciaország készen lesz a háborúra, ismeretlen mennyiséget fog képezni, melylyel nem lehet előre számolni. Ma még nincs készen. Nem lesz készen a legközelebbi jövőben sem. És senki se reméljen kedvező fordulatot Angliában. E tanulmány czélja ép az volt, hogy a kedvező fordulatok reményéből kiábrándítsa, a kik a történet könyvében olvasni tudnak. Czélja volt kimutatni, hogy nem Gladstone változtatta meg Anglia politikáját, hanem Gladstone politikája kifejezője az Anglia politikája és közéletében végbe ment változások. Megbuktathat Gladstone, kormányra kerülhet Beaconsfield; a konzervatívok sem lesznek képesek Angliát egy Oroszország elleni háborúba hajtani.

Még egyszer ismétlem, ne feledje senki, hogy a konzervatívok 1842 óta csak kétszer nyertek az általános választásoknál többséget. Pitt Róbert és lord Beaconsfield erőszakolta azt ki Angliától. Az 1874-diki többség tán utolsó felragyogása volt a konzervatívok preszliánságának. Kell tehát, hogy Ausztria-Magyarország Anglia helyét elfoglalja a konzervatív hatalmak élén. Az a szerep hogy Gladstone követése a porta elleni represzálók után, nem méltó hozzá. Ellentétben van érdekeivel. Gladstone szétbontja Törökországot, Ausztria-Magyarországnak fen kell azt tartania, ameddig lehetséges, ameddig a keleti autonomia galvanizálható. S aztán is, csak úgy nyerhet rák nézve kedvező alakulást a balkáni kérdés, ha a török birodalom romjain monarchiánk és nem az angol radikálisokkal zsinboráskodó Oroszország teremti meg a dolgok új rendjét. Erre nem lehet képes a Gladstone nyomdokain járó osztrák-magyar külügyi politika. Imponálni csak a bátrak és erősek tudnak. Kell tehát, hogy Ausztria-Magyarország bátran fellépjen. Hogy — bár provokáció nélkül — megszakítsa azt az európai egyetértést, melyben Oroszország is részt vesz.

Hogy szükség esetén kezébe vegye a keleti kérdés, vagyis az orosz hatalmi kérdés megoldását. Ellenkező esetben is, létre jö a megoldás; de e megoldás ellentétben lesz érdekeinkkel. Ez a konkluzió.

Háziipari cikkek és azoknak elárúsítása.

A nőmunka értékesítése van kitűzve vezér eszmévé közügyeink fejlesztését előmozdító férfiak egy nevezetes contingensénél. Az agitáció, melyet érdekében folytatnak, még nem érte el azt a magaslatt, melynél megállapodni lehetne; a tömeg, mely a vontató kötélen végén van, még nem szabadult meg a „vis inertie“ ólomnehézségétől: még csak a szerény kezdet határozatlan körvonala látnak fel a haza egyes vidékein, bár a jelenben is rák férne már, hogy a nőmunka, mint nemzetgazdasági hatalmas tényező formát öltson.

Ugyanazért csak örömmel láthatjuk, hogy a tanítónőképző intézetek újabb időben nagy sulyt fektetnek a háziipar egyénimely ágára, a növedékeket kötelezik egyik-másik kézi ügyességrek megtanulására. Azt ugyan nem hisszük, hogy e nők, ha egyszer rendes népiszkolában alkalmazást nyernek, a háziipari munkákat rendes tantárgyként mindenütt taníthassák. Az árva-, szeretházákban van erre mód és alkalom, talán intézetekben is, ha ugyan feltételek nem örik magukat a polgári iránytól, tán szegény nép lakta vidéken igénytelen falvakban is, a hol a emberek nehezen keresik a kenyeret, de az fennálló iskolák nagy tömegében alig.

De sokkal fontosabbnak tartjuk a nőipariskolákból kikerült munkatanítónőket. Ezek szakszerűen vannak képezve, alaposan, úgy értik az egyes munkákat, hogy az előállított cikkekkel a vásárt versenyre képes anyagot látják el, mint mesternők a műhelyt, mely lehet nagyobb szabású is, ügyes vezetéssel a gyári productio megindítására képesíthetik. Ily munkatanítónő Magyarországra területén már 18 van alkalmazva ugyanannyi nőipariskolában s Csabán megindult a mozgalom, hogy megyénk is nyerjen egy ilyen mű intézetet s alkalmas tanerőt.

Sok függ ily iskola szervezetétől, a mennyiben az képezi ugyszólván feltételeket azon érdeklődésnek, mellyel iránta viseltetik a közönség. Nem mindegy pl. hogy milyen munkanemek vétetnek fogantatva. Többnyire ugyan úgy szokott lenni, hogy a mi egy-egy községben számos kezét régebb időtől fogva foglalkoztatott, az egy bizonyos cikkek meg lehetőséget képeznek bizonyítani, s ha épen ezen munkanem tökéletesítése vétetik mindenkélt fogantatva, annak jövőt lehet jósolni, mert nem lesz hiány olyanokban, a kik sürgetik. De ha gyakorlati példát veszünk, ez némileg más színben tünneti fel a dolgot. Tegyük fel, hogy egy bizonyos helyen sokan foglalkoznak hazilag zsákvászón szövésével, mert e cikkekben nagy a szákséglet. Ha ez megmarad, a készítőik száma sem fog meg. S így talán kevésben fog kedv jelentkezni, a szövést tökéletesebb módon megtanulni. Talán találkozik próbálkozó; a finomabb szövet azonban, melyet elő állít, nem tárgya már azon élénk keresletnek, mely a zsákvászónra irányul. Annak még csak szerezni kell a vevőket. S itt fekszik a kérdés sulypontja.

Bármiféle cikket állítanak elő a nő iparműhelyben, különösen ha kezdő, a főszempont az, hogy könnyen lehessen számára fogyasztókat szerezni. Mert jó ugyan, ha az anyagot helyben termelik, olcsóbban lehet hozzá jutni, de hiszen pl. épen a szövésnél azt helyben úgy feldolgozni, hogy használható legyen, nincs eszköz, alkalom, a fonalat mégis csak gyárakból kell rendelni.

Jó az is, ha a szövéshez akadnak hozzáértők, de ez nem kellék, mert az ipariskola feladata helyesen járaltant is képezzé tenni. De akkor már sok van nyerve, ha sokan vállalkoznak a gyártott cikkek elárúsítására, bármilyen legyen az; természetes különben, hogy csak olyanra fognak közvetítők ajánlkozni, a minék legalább némi kelete van. S itt nem lehet szó nélkül hagyni, hogy a szövetek legtöbb biztosítékot nyujtanak erre, mert hol nem kellenek azok?

S még egy nevezetes momentum; Kereskedőket nem igen lehet találni a női iparizikkek elárúsítására, mert a három és hat havi hitel hiányzik. A cikkek terjesztése tehát főleg ügybuzgó nők feladata s azért nyilatkozik az intézőknél az a törekvés, hogy a növegyetek vegyék kezükbe a női ipariskolák ügyét. A nők pedig csakugyan kevés cikkek értékesítéséhez bírnak annyi tehetséggel, alkalommal, mint épen a szövetekéhez.

A szövést venni fel tehát mindenkéltől a női ipariskolák munkakörébe jó gondolat. Az azonban nem zárja ki, hogy más cikkekkel is ne lehetne kezdeni, ha eladó akad. Mert az eddigi példák legalább azt bizonyítják, hogy a mely női ipariskolában a szövést tanítják, ott küldötteknek kell szétjárnai országsszerte, hogy vevőket szerezzenek s még így sem mondható, hogy a vásártók valami nagyon meg volnának elégedve. Ebből annyi mindenesetre látszik, hogy az árusítás gondolatával, annak mikéntjével, rendezésével jó eleve megbarátkozni nem árt. Olyan az, mint a szerveknek azok épségének fenntartása, mely csak akkor nem okoz bajt, ha munkásságukra mindig van ok.

Panaszok a közönség köréből.*)

Tek. szerkesztő! A ki a helybeli római katolikus plébánia templom chorusára már feljárt, az, tudom bizonyosan, mitsem fog kétkedni emlelt templomnak chorusi csigalepcső nyaktörő állapotáról. — Tudomásommal ez évben már két leány, a kik feljárnak énekelni, zuhantak le, de szerencsére nem halálos kimenettel, de igenis meglehetősen sérelmekkel. És mi ennek az oka? Csupán csak az, hogy semminemű a falba alkalmazott biztosító eszköz nem létezik, a melybe a lejárok kapaszkodhatnak. Most, midőn bekövetkezik a tél és az ezzel járó fagyos napok, a mikor is a kisiklás nevezett lépcsőkön tiszerte könnyebben megeshetik, elődázhatlanul kivánatos volna, hogy e rendőrelenes állapotban a hivatottak minél előbb segítenének, és nem bevárni nagyobb szerencsétlenséget. x.

Színház.

Csütörtökön f. hó 4-én adatott Rákosi Jenőnek „A corneillei harangok“ című regényes operettje 3 felvonásban Szigethi Mariska asszony, mint ujonnan szerződött tag első fellépéül e tömegesen látogatott ház előtt. Ezen operette előadása, mely már közkeveltségénél fogva is nagyszámú közönséget vonzott, az eddigi operettekhez viszonyítva a legsikerültebbnek mondható, bár itt is a szereplők egy részének játéka igen sok kívánnivalót hagyott hátra, sőt egy-kettő közülök szerepeik betöltésére teljesen alkalmatlannak bizonyult. Az ujonnan szerződött tag Szigethi Mariska asszony (Germain), — különben csinos színvadi jelenség, — szerepe énekrészenben egyáltalán nem felelt meg a kívánalmaknak, mert hangja bár igen kellemes, de oly gyenge, hogy még a solopartheikban, sőt a leghalkabb zenekísérett mellett is csaknem teljesen elenyészik; e mellett magatartásában mindinkább felszűréséget tanúsít és énekeiben az intonatio sem eléggé biztos; jobb volt azonban prózai játéka, mely némileg helyrehozta az énekeiben tapasztalt hiányokat. — Nem egyedül játékában, de énekeiben is igen jó volt Tolnai (Serpolette), ki ügyes játéka és kedves modorával a közönség megelégedését mindinkább s fokozatos mértékben kiérdemelni igyekszik, mi neki mind ez ideig sikerült is; egyike ő a társulat legjobbjai, ki szerepeinek minden tekintetben teljesen megfelelő tehetséget mind jobban tudná érvényre emelni, ha környezete csak megközelítőleg is lépést tudna vele tartani, s csak részben is képes volna a várakozásokat kielégíteni. De ez alkalommal ismét sajnosan kellett tapasztalunk, hogy a társulatnak épen azon tagja, kinek kezébe egyik főszerep volt letéve, eme szerep betöltésére egyáltalán nem alkalmas, sőt mi több, úgy játéka, mint pedig énekeivel teljesen elrontja a hatást, melyet a többieknél nyilvánult, s bár csak mérsékelt igényeknek is megfelelő törekvés szülhetett volna. Tolnai Antal úr (Grenis) szerepében ismét csak tanubizonyoságot adta annak, hogy semmi irányban sem képes hivatását betölteni; játéka száraz és izléstelen, hangja pedig folyton oly rekedtségtől van körülhatárolva, hogy eme körülmény azon okszerű feltevésre jogosít bennünket, miszerint ezen állítólagos rekedtség köpenye alatt nem egyéb, mint a közönség, sőt bizonyára maga a társulat felvezetésére irányult humbug rejlik, mert egyáltalán nem hihetjük, hogy ezen elsőrendű operetteíneknek ide szerződött, s játékaival már ismételtén kudarcot vallott tag valaha is jobb s tisztább hang felett rendelkezhetett volna. — Igen jó volt azonban, s szerepeiket tökéletes szakismeret és ügyességgel betöltötték Dálnoki (Gáspár), Polgár Sándor (Henri) és Polgár Károly (Biró), kik mindegyikének az előadás szellemi sikerének biztosítására irányult törekvése legalább oly élvezetben részesítette a közönséget, a minőt még az eddigi operettek egyike sem nyujtott.

Szombaton f. hó 6-án került színre itt először Molièrenek eredeti szövege után Berezik Árpád által legújabb magyar fordításban kiadott „Képzelt beteg“ című rendkívül mulattató vígjátéka 3 felvonásban valamivel gyéribben látogatott ház előtt. Ezen darab a tapasztalt kiállításban ismét már azon izléstelen, minden komolyabb irányt kizáró férczművek egyikevé tétellett, melyek egy nagy országos vásár alkalmával legfeljebb egy vásári ponyvasátorban állhatnak helyt, hol a közönség nagyobb mulattatására a személyzetet még két, az előadás keretébe könnyen beilleszthető pótczálval lehetne szaporítani. Főérdeme ez előadásnak abban rejlett, hogy e darabnak oly irmodora van, mely a közönséget mindinkább nevetésre gerjeszté, és minthogy a szereplőknek is csupán az sikerült, hogy a közönséget folyton vig hangulaltban tartotta, őket is ez előadásból csupán ez irányban illeti meg az elismerés és dicséret. Ha ezen előadást komolyabb bírálatunk tárgyává nem tesszük, ez leginkább egyes szereplők érdekében történik, mert neveiket nem akarjuk ily komédia megbíráásával kapcsolatba hozni; egy jelenetet azonban ki kell emelnünk, mely oly neveléses volt, hogy ahhoz hasonlítva maga e komédia is valóságos tragédiaivá vált, s ez azon jelenet, midőn Cleante és Angelika a háztűznözöbe jött Diafoirus és fia előtt az énekeben producálják magokat, mely énekproductionnak magyarán mondva se fűle, se farka nem volt. A szerző itt, úgy tudjuk, nem magára az énekre, hanem épen csak az ezen énekkel eltorzított szövegre fekteti a fősulyt, és Molière

*) Az e rovat alatt közölt cikkek nem vállal felelősséget a szerzők.

bizonyára sokkal nyugodtabban fekdnek sirjában ha tudná, hogy darabjának ezen része Thalia templomában nem a szegény Lázár módjára élnek el, hanem annak rendje módja szerint elszavalva lesz. — A szereplők közül csupán egyet akarunk itt kiemelni, és az a kis Tolnai Mariska, ki Louison szerepét páratlan ügyességgel és szerep szellemének megfelelő értelemmel játszotta el; az alig 8-9 éves kis leánykából, úgy látszik, idővel jeles művésznő válhatik.

Vasárnap f. hó 7-én adatott Tóth Ede kitűnő színműíróknak „A falu rossza“ című eredeti, közkeveltségű népszínműve 3 felvonásban zsufolt földszint és karzat, de csaknem egészen üres páholyok előtt. Ezen előadásból, — bocsánat a nyiltzűvéséért, — igazán nem mertünk oly fényes szellemi sikert reményleni, mint a minőt az tényleg aratot, távolról sem vártunk oly élvezetet, mint a minőben tényleg részestülünk, mert egy-két szereplőnél tapasztalt jelentéken, és épen azért könnyen megbocsátható hibától eltekintve, azok mindegyike teljesen felfogta és átérte szerepe szellemét, és annak egyes és kifogástalan előadása által az összejáratot oly sikerült tette, hogy a közönség igényei teljes mértékben ki voltak elégítve. Az aratot siker felett elismerést szavazunk a társulat összes tagjainak, de különösen ki kell emelnünk kitűnő játékuk elismerésében Tolnai (Finum Rózi), Arday Idát (Boriska), Polgár Sándort (Gondor), Polgár Károlyt (Gonosz), Dálnokit (Feledi Gáspár), és Deményt (Lajos) kik mindannyian kifogástalan és helyes játékkal minden tekintetben pontosan megfeleltek kötelezettségeiknek. Játékát illetőleg ugyanezt elmondhatjuk ugyan Berzsényinéről is (Gonosz), de feleslegesen túlzott volt a sántikálása, mert Tóth Edének alig jutott valaha észbe, Gosz baktert egy sánta feleséggel megáldani.

Kedden f. hó 9-én került színre e színpadon először Sardon Victor után Huszár Imre által magyarra fordított „Godelot-hótel“ című legújabb francia vígjáték 3 felvonásban meg lehetőséget látogatott ház előtt. Franciaország egyik nagyobb falujában Montelimarban, hol szerző szerint ezen darab története lefolyik, talán megfér az ottani hagyományos szokásokkal, hogy a darab eredeti szövegében oly kifejezések vannak beszöve, melyek nálunk a színpadról hallva, teljesen ellenkeznek az illem szabályaival, s melyek, — a mennyiben az eredeti szövegében tényleg előfordulnak is, — fordító által bizonyára más, a szemérmes kevésbé sértő szavakkal lehetnek volna pótolhatók. Nézetünk szerint e darab szelleme nem feltételezi okvetlenül az erény megpróbáltatásának ily arcpirító szavakban történt kifejezését, és Thalia magyar temploma nem oly iskola, melynek deszkáiról az erkölcs tana ily eclatans, és a szemérmes minden tekintetben sértő modorban volna hirdetendő; de ha e kifejezések a darab szövegében már befoglaltatnak, igen helyesen tenni a társulat, ha azokat, — mi bizonyára nem romantáná a hatást, — vagy egészen kihagyja, vagy pedig más, inkább meghallgatható kifejezésekkel pótolja. Maga az előadás minden tekintetben sikerültnek mondható, és a közönségnek meglehetősen élvezetet nyujtott; különös elismerést és dicséretet érdemelnek Arday Ida (Miette), Temesvári (Olivér), — ki hosszabb betegsége után ez alkalommal először lépett fel és a közönség által lelkes ovatiókkal fogadtatott, — továbbá Polgár Károly (Pál) és Dálnoki (Godelot Polydor) ez utóbbinál bár nem hallgathatjuk el azt, hogy egyes jelenetekben túlzott; általán véve azonban az előadás a közönség igényeit teljesen kielégítette. Sz.

HETI SZEMLE.

Belföld. Simonyi Lajos báró lemondott képviselőiségéről. Lemondást mint az országgyűlési házelnökének, mint szalantai választóinak bejelentette. Ez utóbbiaknak levélben fejtette ki lemondása okait. Barátai körében egy nyilatkozott, hogy a politikától teljesen visszavonul, hazájának — véleménye szerint — a jelenlegi viszonyok közt eredménytel nem szolgálhatván.

Az élvezeti adókra vonatkozó azon törvényjavaslatok, melyeket a pénzügyminiszter legközelebb a képviselőház elé terjeszteni szándékozik, a cukor, kávé és sör élvezetéről nézve az adóteleket oly módon állapítják meg, amint ez a borsal és husnál történik. E törvényjavaslatok ennélfogva nem involválnak olynemű termelési vagy gyártási adót, amint ez jelenleg a sörnél és cukornál alkalmaztatik, hanem ettől függetlenül egy új fogyasztási adó lesz alkotandó, mely az osztrák kormány megkérdésére nélkül lesz életbeléptetethető.

Az állandó pénzügyi bizottság általános jelentése az 1881. évi állami költségvetésről a képviselőházhoz beterjesztett. Hogy polgártársaink szívro ellenőrző jogot gyakorolhasanak az állami háztartás felett, hogy lássák, mire fizetik az adót tértihány miatt csak a főbb tételeket adjuk. A bizottság a mérleget, könnyebb összehasonlítás végett következőleg állította össze:

Előterjesztés:	A pénzügyi bizottság által megállapított:	
Rendes kiadás	268,533.198	231,155.851
Átmeneti kiadás	1,516.313	1,515.313
Beruházások	14,604.455	14,544.455
Rendkívüli közösi kiadás	2,526.130	
összes kiadás	287,180.096	247,265.619
Rendes bevételek	254,538.227	254,515.796
Átmeneti bevételek	9,876.488	9,876.488
összes bevételek	264,414.715	264,392.284

Összes kiadás	287,180,096	247,265,619
Összes bevétel	264,414,715	264,392,284
Hiány	22,765,381	

Közösügyi költségek
czimén kilátásba vett 2,000,000
összes deficit 24,765,381

Külföld. A szerb minisztervárság véget ért. Amint hírlak az új kormány még e hóban megkezdte a kereskedelmi szerződés tárgyalását. Az új miniszterek kivétel nélkül az ifjú-conservatív part tagjai, programjuk pedig liberalis-conservatív. Az új miniszterium mindeken előtti belügyi reformok életbejuttatására fog törekedni, sőt az alkotmány megváltoztatását is fogja indítványozni, amennyiben a két kamarás rendszert, az egyleti és gyülekezési jog korlátozását, a községek autonómiájának kiterjesztését és a sajtó felszabadítását is felvette programjába. A belügyi politikát illetően iparkodik fog Szerbia valamennyi hatalmasság, különösen Ausztria-Magyarország barátságát megnyerni, és monarchiánk jogos igényeit a szerb realis érdekekkel összeegyeztetni.

Dulcigno ügye csak nehezen halad, az átadás ele mindkét oldalról járulnak nehézségek; Riza pasa nem tudni félelemből, hogy Mehemed Ali sorsára jutna, vagy titkos utasítás szerint huzza — halsztja az ügyet, és ezen eljárásával ismét érvet adott azok számára, kik a portát kétszínűséggel vagy tehetetlenséggel vádolják. Más részt Nikita sem vitélül viselkedik; míg kitérte az ügyet, fél attól, hogy nem élvezheti majd háboríthatatlanul. Egyebként az átadásig ott marad a tündető hajóhad; remélik, hogy Franciaország is csatlakozik e tervezet, amár a kormány a parlament összeülése előtt haza akarja hívni.

Anglia. E hatalommal nem igen lehet tisztában az ember; a parlament nem ülésezik, a sajtó egy része a Tory-lapok a helyzetéről azt írják, hogy az európa concert kísérletének Anglia isolása lett következménye, szeméretik Gladstonnak, hogy személyes ambíciójából feloldozta a német-osztrák-magyar szövetséget és politikájával kudarcot vallott. Innen érdekel talán az a hír, hogy Gladstone lemond, mi azonban teljesült, hanem Gladstone megígérte, hogy e hó 9-én Londonba megy a Lordmayor banquetjeire részt vevendő, hol hihetőleg vagy ö vagy Granville fölvilágosítással fognak szolgálni a kormány jövő terveiről. Egyébiránt a Wigh-lapok a harci riadót Törökország ellen egyre fújják.

Franciaország. Gambetta az öt meglátogató diplomaták előtt kijelentette, hogy mindjárt a kamarák összeülése után, ha a külügyi interpelláció nyújtatik be, elhagyja az elnöki széket, beszédet tart, melyben megczófolja az ellene felhozott gyanúsításokat. A decretumok végrehajtása befejező félben van, mi ujabban némi zavargásokra adott alkalmat; sokan tartanak attól, hogy a kormány ezen eljárása nem válik a köztársaság javára.

Egyebként az egész hét krónikáján végig tekintve, békés hangulatra találunk. Lassankint az a meggyőződés ver gyökeret, hogy az európai háború veszélye elkerült. Igaz ugyan, hogy a hatalmas százados reményeikről nem mondtak le, sőt a régi aspirációk ujjakkal is szaporodtak, hogy ágyuanyag szaporodik, mely előbb — utóbb borzasztó katasztrófába tör ki, jelenleg azonban a hatalmak győgyek igényeinek kielégítésére. Ennek az európai békének következménye és bizonyossága az, hogy a pénzpiacok nyugodtak, a vállalkozási kedv nő. Franciaország elhelyezést keres tőkés számára, mi nálunk is élénkiséget idézett elő a gazdasági világban. Az osztrák tartományi bank alapítása mellett élénk visszhangra talált hazánkban oly banknak alapítása, melynek a többi közt az államjavak értékesítése is feladatát képezte.

HIRHARANG.

* Személyi hírek. Hortelendy József főispán öt méltósága hivatalos ügyben Budapestre utazott.

* Hivatalos revisió. Tallian Béla alispán Krsztonovics Jenő n.-kikindai szolgabíró utasította, hogy Pokorny Gudó hivataltalnokai főnökkel a n.-kikindai községi hivatal vizsgálja meg, minek folytán Stanojevics Péter községi előjáró, Karanyac Gyóka és Dr. Majnuszky Vljakó hivataluk és fizetésükről felfüggesztetvén, ellenök fejelemi eljárás indíttatik meg. Sevcics Luka csak néhány hónapja működő pénztárnok állásában meghagyott. A rendes helyettesítés az előjáróság vezetésével Fanny Nika és a bíraskodással Szimits Antal bizattak meg ideiglenesen a szolgabíró által.

* Helyreigazítás. Lupunk mult számában a zárda fölszentelés alkalmával tartott díszbejárnál elősorolt toasztokból tévedésből kimaradt: Dr. Ebnér Alajos esperes-pébános urnak a kath. hitközségre és annak képviselőjére Dr. Plechl főorvos urra, Hadfy Dóme kir. közjegyző urnak Németh ö méltóságára, mint házigazdára és Pánics g. n. e. lelkész urnak püspök ö méltóságára egészségéért üritett pohárköszöntése, melyek tartalmuknál fogva megérdemlik az utólagos fölmelítést.

* Helyreigazítás. Multkori számunkban hoztuk, hogy Fuzessvölgyben (Szörényemgyében) valami Fuchs M. bányászati vállalat fogott. A terményt illetőleg hiba csuszott közleményünkbe, melyet helyreigazítani sietünk, t. i. hogy az ottani hihetőleg örségi népköltői származó bányatelepekben nem horgony lerakások, hanem önkövek találtak.

E felfedezés hazánkra nézve annyival érdekesebb, mert tudunkkal hazánkban ez az egyedüli lelhelye az önnak és eaként magyarázható meg egyszersmind, hogy hazánk keleti részében bronzárgyak találtak. Az ön hazánkban is található lévén, a rezgések nem kényszerítettnek többé az erc utalmat Indiába és Britanniába áthelyezni; közleményünket meg avval egészítjük ki, hogy Fuchs M. által Oraviczara beakadott anyagot Maderspach ásványtani és vegytani uton kassiteritának határozta meg.

* Jutalomjáték. Tolnainé Margit a helyben működő szintársulat egyik kiváló és tehetséges tagja szombaton azaz f. hó 13-án tartja jutalomjátékát, mely alkalommal Csepregy Ferencnek „A piros bugyelaris” cziműeredeti, közkedveltségű népszimnűmű kerül színre. Tolnainé asszony a jelen színi évad folyamán kitűnő, ügyes játéka és szeretetreméltó modorával már ismételtelen oly élvezetet nyújtott közönségünknek, hogy csaknem feleslegesnek tartjuk öt ezen jutalomjátéka alkalmából különösen a közönség figyelmébe ajánlani. Méltán megérdemli ő a legtömegesebb anyagi partolást és hisszük, hogy eme jutalomjátékát a legelőkelőbb részvet fogja koronázni.

* Sajtópör. Az aradi sajtótörvényszék a „Gr.-Kikindaer Zeitung” szerkesztőjét az ellene intézett vád alól felmentette. A felmentő ítélet ellen semmisségi panasz nyújtatván be, a semmisséget az első fórumbeli ítéletet megszüntette és a tárgyalás megújításával a budapesti kir. törvényszék sajtóügyi osztályát bízta meg. Ez szerintünk azonban teljesen felesleges, mert a legújabbban kiderített tények Jokly mellett szólnak.

* Vasut. Karolyfalvában október 24-én bizottság alakult abból a célból, hogy a Versecz és Pancsova közt létesítendő vasut engedély eszközöltesse ki és a kivétel módjait állapítsanak meg. — Elhatározták, hogy a traicirozás menten fekvő községeket a teendőik megállapítása végett tanácskozára hívják meg.

* Végzés. Lapunk egyik számában felmentették, hogy Auréliázaban a felizogató néptömeg 3 pénzügyőrt meglátogatott és a Bégába kergetett, hol kettő közülök meghalt. E napokban került az ügy végtárgyalásra a kikindai kir. törvényszéknek, mely 14 vádlottat összesen 56 évi fogságra ítél. Az elítéltek egyike Nagy-szent-mihályi sváb, a többiek auréliázi magyar dohánytermelők.

* Rablás. Mult hó 31-én éjjel revolverrel felfegyverzett tolvajok törtek be Csik János bocsári lakos házába. Ez revolverrel ellenállván, mindkét részlőrt lövöldözés után, a tolvajok megszöktek. Csik karján sérült meg. A n.-kikindai szolgabíró ez eset megvizsgálása végett másnap a helyszínen megjelenvén, a tettesek egyikét, egy csendőri fiát, elfogatta és a törvényszéknek átszolgáltatta.

* Szajánról a következőket írják lapunknak: Kondorosy, Szlavicek és Volatardi építész urak által — Nagyméltóságú Bonnaz Sándor csanádgyházmegye nagylelkű püspöke és a helybeli kegyur báró Révay Simonnak kegyes adományaiából — Szaján községében — épült templom tornyára, folyó évi nov. 1-én tettük fel az ünnepélyes beszentelés után — a díszes keresztet. Midőn egyrészlő a nagyevű adakozó egyháznagynak és Báró Révay Simon kegyur családjának nagylelkű adományaiért örökös halánknak és közönségünknek adunk kifejezést, másrészlő nem mulasztjuk el a fennevezett építész uraknak is, a szép és erős építési mű kivitelezést elismerésünket adozni.

* Gözhajó kiemelés. Az utolsó orosz-török háború alkalmával a török kormány megvette a n.-becskereki bukkot gözhajótársulatnak Béga nevű gözöset és hadihajóvá alakította át. E minőségben használták egy ideig a gözhajót a Dunán, míg végre Viddinél az oroszok összeágyultak. Két éve már feküdt a hajó a Duna feekén, és most a török kormány rendelkezése kiemelték. A hajóromot Frank nevű bécsi vállalkozó vette meg, ki ezt az újpesti kikötőben kijavíttatja. A hajó azonban annyira roncsolt, hogy vevője legfeljebb anyagának veheti hasznát.

* A szőlődsznaváltsági járadék tartozások beszedése alkalmából figyelmeztetnek a községi előjárót, hogy az 1880. évi VII. t. cz. 1. §-a értelmében az 1879. év végével fennmaradt szőlődsznaváltság hátralékok és az ezen időpontig felszaporodott késedelmi kamatokra egyúttal nagyobb összeg a hátralékosoktól nem követelhető, mint a mennyi annak folyó tartozásával felér. Ennél fogva oly hátralékos, a ki pl. a mult év végével járadékreszlét fejében 50 frttal és késedelmi kamat fejében 10 frttal együtt véve tehát 60 frttal maradt hátralékban s ugyanannak felévi járadék tartozása 20 frttal tesz ki, 1880. évi január 1-sőtől kezdve felévenként negyven forintot tartozik fizetni, melyből 20 forint az 1879. év végéig felszaporodott 60 forint régi hátralék törlesztésére és pedig első sorban annak a késedelmi kamatok magában foglaló részére fordítandó, 20 forint pedig folyó tartozásra és pedig szinte első sorban 1880. évi január 1-je óta netalán felszaporodott újabb késedelmi kamatokra, és azután csak a folyó tartozásra, esetleg az 1880. évi január 1-je óta netalán hátralékban levő tökerészlét törlesztésére. A legszorosabb kötelessége az előjáróságnak, hogy kiváló gondja legyen arra, hogy a hivatott törvény értelmében megállapított újabb esedékeség szerinti befizetése pontosan betartassanak s már most csirájában eleje vétecsék annak, hogy az újabb esedékeségi idő meg nem

lartása miatt késedelmi kamatok szaporodjanak fel s ez által a fizetés hova-tovább mind terhesebbé válik s elvégre a behajthatatlanság veszélyének tettesek ki. A hivatott törvény 2. §-a értelmében az 1879. év végéig felszaporodott késedelmi kamatok után, habár az újabb esedékeség idejében nem is törlesztettek volna további késedelmi kamatok, semmi szín alatt nem számíthatók. Vegre szem elől nem tévesztendő, hogy az 1868. évi XXIX. t. cz. 31. §-a értelmében a megállapodástól számítva 30 nap alatt fizetendő, s nem az államkincstárnak, de az egyes válságjogosultnak járó 1868. évi ötszázalékos kamattartozásra az 1880. évi VII. t. cz. balasztási kedvezménye ki nem terjed s az eféle tartozások nélkül behajthatók. Miután a kir. adóhivatalok által f. év elején kiállított szőlődszma váltásági nyilvántartási jegyzékek az 1880. évi VII. t. cz. hatálybalépte előtt készítettettek és azokban az egész 1879. év végéig felszaporodott járadék tartozás van felveve, figyelmeztetik az előjáróságot, hogy a hátralékosoktól a folyó évben nagyobb összeget végrehajtás utján nem szabad behajtani a kérdéses nyilvántartási jegyzék 7. rovatában feltüntetett összeg kétszeresénél (ebbe számitva a folyó évben netalán már befizetett fizetéseket is), és ezen felül még e f. évre megállapított régi (1880. év előtti) és új (1880. évi január hó óta esedékesé váli) járadékfizetések törlesztésében netalán beállott késedelem folytán származott újabb késedelmi kamatok összegénél.

* A kereskedők magyarosításának ügyéről folyt mult het hétfőjén értekezlet az irói és művészi körben. Hubenai József mint előadó különösen arra kíván szult fektetni az ügy megvitátása folyamán, hogy mint kell magyaros szellemet önteni a kereskedők testületébe, hogy ök maguk, a maguk érdekében tartásuk kötelességüknek magyarrá lenni teltben és szóban. Vajsz B. F., valamint Aigner Lajos azt hangsúlyozták, hogy a magyarosítás csak a társadalom műve lehet, mert azt erőltetni annyi, mint föligerelni s megerősíteni az ellentállást. Stájer a tözsde németsége ellen szól, mások, mint Balázs Sándor, Káz Ivor és Günter szerint a kormány feladatát kellene, hogy képezze e magyarosítás, és pedig az uton, hogy csak magyar üzleti könyveket, magyar okmányokat tekintenek hitelesül. Gelléri egy kis bizottság kiküldését javasolja, mely bizottság folyton a sajtó utján tartaná ébren az ügy iránt az érdeklődést. Az értekezlet elfogadja Gelléri indítványát s bizottsággal kiküldi Hubenait, Gellérit és Stájert.

IRODALOM.

Előzetési felhívás. Tábornszky és Parsch nemzeti zenemű-kereskedők kiadásában (Budapest, IV. kerület, korona-utca 4. sz.) december elején megjelenik: „15 eredeti magyar dal” Petőfi Sándor költeményeire. Agghazy Gyula, Bagitz Ottó, Ebnér Lajos, Festzy Árpád, Greguss Imre, Greguss János, Gyulai László, Jankó János, Kacziány Ödön, Lotz Károly, Munkácsi Mihály, Spányi Bela, Szemler Mihály, Tölgyessy Artur, Vastagh György eredeti rajzaival ellátva. Énekhangra zongora kísérettel, szerző Hubay Jenő. Falmetszetek Morelli Gusztávtól. Fényképpomatok Divald Károly fényképszeti és fénynyomdászati műterméből.

A dalok czimeik következők: Kereszt uton állók. — Zárjatosk már be azt a koporsót. — Ereszkedik le a felhő. — Sikos a hó, szalad a szán. — Temetésre szél az ének. — Kél a hold az est lovagja. — Boldogtalan voltam. — Paripámnak az ő színe fakó. — Mi folyott a mezőn. — Gyere lovam, hadj tegyem fel nyergem. — Kis furulyám szomorú fűz ága. — Száll a felhő magasan. — Nem háborítom e nyugalmad? — Arválynyhaj a süvegem bokrétej. — Rózsabokor a domboldalon.

Hazánkban ily mű még nem jelent meg, sőt bátran állíthatjuk, hogy a világirodalom sem tud hasonlót felmutatni s azért hisszük, hogy általános feltűnés fog kelteni. E mű hármas beccsel bír, nagy Költőnk Petőfi legszébb költeményei vannak zenésítve; a költeményekhez hazánk legkitűnőbb festő művészei eredeti rajzokat készítettek, a dalokat egy a magyar zenéért lelkesülő szelleműs ifju zeneszerző írta, ki ma már külföldön is megállapítá hirnévét; benn a hazában pedig hangversenyei, szerzeményei és különösen a legújabb népszimnűhöz írott és rendkívüli tetszést aratott magyaros zenéje által osztalán elismerést szerzett nevének.

Ezen dalok nagy kötetben díszes kiállításban fognak kiadásunkban megjelenni és hogy elterjedésüket lehető könnyűséggel előmozdítsuk az előfizetési árt példányonként csak 4 forintban állapítjuk meg. Bolti ára magasabb lesz. Gyűjtőknek 10 példány után egy tiszteletpéldánnyal szolgálunk. Az előfizetési összeg beküldésére legczélsezerűbb a postautalványok használata. Ezen diszmű karácson és újvi ajándéku is igen alkalmas.

A tisztelt műértő közönségnek tömeges pártfogását kéri Tábornszky és Parsch, nemzeti zenemű-kereskedők. Budapest, 1880. november hóban.

A torontálmezei takaré- és hitelbank 1880. okt. havi forgalom-kimutatása.

I. Takarékpénztári betételek.	
Állása 1880. évi szept. végével	ft. 390003.99
Betételek október hóban	ft. 12862.63
Összesen	ft. 402866.62
Visszafejtések október hóban	ft. 21453.06
Állása október végével	ft. 381413.56
II. Betéti levelek.	
Állása szept. végével	ft. 12551.89
Betételek október hóban	ft. 4400.—
Állása október végével	ft. 16951.89

III. Folyó számlai üzlet.

Tevőleges egyenleg szept. végével	ft. 21095.99
Kiadások október hóban	ft. 11094.84
Összesen	ft. 32190.83
Bevételezett október hóban	ft. 5369.47
Tevőleges egyenleg október végével	ft. 26821.36

IV. Leszámítolási üzlet.

a) Bankváltók.	
A tárca állása szept. végével	ft. 426874.04
Leszámított október hóban	ft. 177849.83
Összesen	ft. 604723.87
Visszafejtett október hóban	ft. 147807.22
A tárca állása október végével	ft. 456916.65
b) Hitelegyleti váltók.	
A tárca állása szeptember végével	ft. 14018.—
Állása okt. hó végével változatlanul	ft. 14018.—

V. Előlegezesek.

a) Értékpapírokra.	
Állása szept. végével	ft. 10907.50
Kiadott előlegek október hóban	ft. 200.—
Összesen	ft. 11107.50
Visszafejtett előlegek október hóban	ft. 300.—
Állása október végével	ft. 10807.50
b) Zálogokra.	
Állása szeptember végével	ft. 11071.25
Kiadott kölcsönök október hóban	ft. 687.—
Összesen	ft. 11758.25
Visszafejtett kölcsönök okt. hóban	ft. 1040.—
Állása október végével	ft. 10718.25
c) Ingatlanokra.	
Állása szept. végével	ft. 19890.80
Visszafejtett október hóban	ft. 12.—
Állása október végével	ft. 19878.80

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszéknek folyó évi november hó 10-én tartott nyilvános ülésében következő perek adták elő:

- Előadó: Stankovits György, kir. törv. bír.
3014. sz. — Adams Lajos n.-párdányi lakos felperesnek, Szladek Benjamin ugyancsak n.-párdányi lakos alperes ellen 687 frt. és jár. szolgálati bér megadása iránt pere.
3207. sz. — Gyonlits Milos felperesnek, Popov Mácza és pertársai alperesek ellen 30 frtnyi ügyvédi díj megfizetése iránti pere.
3552. sz. — A torontálmezei árvászekének felperesnek, Kleics Mija és t. alperesek ellen 500 frt. és jár. iránti pere.
2135. sz. — Drazsics Pája n.-becskereki lakos felperesnek, Vujanits Luka szb.-aradáci lakos ellen ingatlan birtoka iránti pere.
- Előadó: Dr. Duk László, kir. tvszéki bír.
7800. sz. 1879. — A n.-becskereki g. k. szerb egyház községnek, Schabarich Lipót és Paulina elleni nyitott pere 14.710 frt. és jár. iránt.
983. sz. 1880. — Engel Samuelnek néh. Popov Julianna elleni pere község megszűntetése iránt.
3015. sz. 1880. — Miliyev Misa és társainak, öz. Milosev Czaja Kovacev Gyúkané és társai elleni örökösödési pere.
3136. sz. 1880. — Amisits Mirának, Gadján Lela elleni birtok pere.
3293. sz. 1880. — Torontál vm. árvászekének, Marcsicev Jesta és társa elleni pere 550 frt. és jár. iránt.
3342. sz. 1880. — Korovlyev Kikity Melának, Kikity Péra és társa ellen község megszűntetése iránti pere.

Szerkesztői nyiltposta.

L. M. Török-Becse. — A mi halad, el nem marad. Baraparti. Levelemben érintett közleményeket nem kaptuk.

n — Budapest. — Sziveskedjék becses nevét tudomásunkra adni. Közleményeit bármikor igen szivesen vesszük.

Közigazgatási bizottság.

Torontálmezei közigazgatási bizottsága 1880. évi november 3-án tartott rendes ülésének tárgysorozata:

- I. Adóügyek:
1. Wukov Néca nagy-beckereki lakos I-ső osztályu kereseti adó leírása iránti kérvénye. — 29 forint leiratni határozatik s az adófelügyelőség erről értesíttetni rendeltetik.
  2. Szécsány község folyó évi első jégkárrol szóló adóleírása munkálatot bemutatja a királyi adófelügyelőség. — 1333 frt 73 kr. földadó leiratni rendeltetik.
  3. Gaád község folyó évi jégkárrol szóló adóleírásai munkálatot beterjeszti a királyi adófelügyelőség. — 1923 frt 48 kr. földadó leiratni rendeltetik.
  4. Csávos község folyó évi jégkárrol szóló adóleírásai munkálatát beterjeszti a királyi adófelügyelőség. — 2286 frt 98 és fél krajczár földadó leiratni rendeltetik.
  5. Németh-Módos község folyó évi jégkárrol szóló adóleírásai munkálatát beterjeszti a királyi adófelügyelőség. — 3809 frt 6 és fél krajczár földadó leiratni rendeltetik.
  6. Német-Szárca község folyó évi jégkárrol szóló adóleírásai munkálatát beterjeszti a királyi adófelügyelőség. — 4485 frt 13 kr. földadó leiratni rendeltetik.
  7. Béga Szent-György község folyó évi jégkárrol szóló adóleírásai munkálatot beterjeszti a királyi adófelügyelőség. — 930 frt 61 kr. földadó leiratni rendeltetik.
  8. Katalinfalva község folyó évi jégkárrol szóló adóleírásai munkálatot beterjeszti a királyi adófelügyelőség. — 631 frt 23 kr. földadó leiratni rendeltetik.
  9. Francz Mátyás német-czernyai lakos folyó évi I-ső osztályu kereseti adó elleni felebbezése. — Mint elkésett elutasítatik.
  10. Szerb-Csanád község kérvénye az adófelügyelő által az adóbehajtás iránt tett intézkedések megváltoztatása tárgyában. — Intézkedés végett a nagy-szt.-mikliói szolgabírónak kiadatik.
  11. Nagy-szent-mikliói szolgabíró jelentése, Szerb-Nagy-Szent-Mikliós község ellen kimondott felelősség iránt. — Jelentéstétel végett a királyi adófelügyelőnek kiadatik.
  12. Nagy-beckereki szolgabíró jelentése, Szerb-Ellemér községnek adandó fizetési halasztás iránt. — I-ső fokú határozathozatal végett a királyi adófelügyelőnek kiadatik.
  13. Zombolyai szolgabíró jelentése, Tóba községnek adandó fizetési halasztás iránt. — Királyi adófelügyelőnek kiadatik.

14. Preczlik Ferencz illárcsai lakos fizetési halasztás iránti kérvényét beterjeszti a királyi adófelügyelő. — A nagyméltóságú raagyar királyi pénzügyminis-
teriumnak felterjesztetni rendeltetik.
15. A királyi adófelügyelő folyó évi október havi jelentése. — Tudomásul.

II. Közoktatásügyek:

1. Vallás és közoktatási magyar királyi minister úr ó nagyméltósága folyó évi október 7-én 27,957. szám alatt kelt rendelete. — Tudomásul vétetik.
2. Vujan Miklós homolozai községi tanítónak fizetése után esedékes ötöd évi pótlék kiszolgáltatása tárgyában. — A pancsovai szolgabíró az ötöd évi pótlék kifizetésére a homolozai községet utasítatni rendeltetik.
3. A mellenzei községi iskolai tanítói állomásról összekötött évi fizetésről szóló tanítói díjlevél helybenhagyása tárgyában. — Helyben hagyatik.
4. Schmidt Antal német-elleneméri községi tanítói állomásbani véglegesítése tárgyában. — Megerősítetik.
5. Aszody János kis-zombori községi tanítói állomásbani véglegesítése tárgyában. — Megerősítetik.
6. Rusovan János és Reschkulesz Prokop neudorfi községi tanítók elleni panasz tárgyában. — Fegyelmi eljárás kimondatik.
7. A nagy-szent-miklósi izraelita hitfelekezeti iskola segélyezése tárgyában. — A nagyméltóságú magy. kir. közoktatási ministeriumhoz felterjesztetni rendeltetik.

8. Torontálmegye folyó évi augusztus 23-án s folytatva tartott bizottsági ülésében 544/2. szám alatt 150 frnyi jutalomdíj kiosztására vonatkozó határozata. — A kir. tanfelügyelőnek kiadatik azzal, hogy jövő ilyésben három tanított hozzon megjutalmazást végett ajánlatba.
9. A királyi tanfelügyelőnek folyó évi október havi jelentése. — Tudomásul.

III. Közmunka és közlekedésügyek:

1. A helybeli királyi államépítészeti hivatalnak folyó évi október havi jelentése. — Tudomásul.

IV. Közegészségügyek:

1. A megyei főorvosnak folyó évi október havi jelentése. — Tudomásul.

V. Börtönügy:

1. A helybeli királyi ügyészségnek a börtön állapotáról szóló havi jelentése. — Tudomásul.

VI. Posta és távirat:

1. Bánát-Ujfalu községében a táviratállomás megnyitását tudatja a temesvári magyar királyi távirati igazgatóság. — Tudomásul szolgál.
2. Glazevszky Adám magyar királyi távirati állomási főnök havi jelentése. — Tudomásul.

VII. Fegyelmi és felebbezett ügyek.

1. A megye alispánjának 8314. ex 1880. számú határozata ellen, özvegy Mihályovits Julianna és társa járkovaci lakosok által közbevetett felfolyamodvány. — Az antalfalvi szolgabírónak kiegészítés végett kiadott.

2. A megye alispánja beterjeszti Mojszen Vlada, szerb-csernyai lakosnak, Mojszin Vlada ottani jegyző elleni panaszügyében hozott szolgabírói határozatot. — Megyei alispáni hivatalnak kiegészítése végett kiadatik.

3. Kohn J. L. nagy-becs-ereki lakosnak Orlovát község (képviselő testületének) 1880. évi szeptember 25-én, 8-ik szám alatt hozott határozata elleni felfolyamodványa. — Az Orlovát község határozata megemmisítetteti határozattal.

4. Kohl József jakubai kántor-tanítónak az ottani előjáróság által 1880. évi október 10-én hozott határozat elleni panasz. — A megyei bizottságnak kiadatik határozattal.

5. Volsinger Samuel ivándai lakosnak a reá kivett községi pótdadó mennyisége tárgyában beadott felfolyamodványa. — Megvizsgálás végett a párdányi szolgabírónak kiadatik rendeltetik.

6. Rónay Ernő kis-zombori földbirtokos és érdektársainak a terhükre rótt községi pótdadó kivétele elleni felszólalása. — Targyalás megejtés végett a nagy-szent-miklósi szolgabírónak kiadatik rendeltetik.

7. Alady István járási csendbiztosnak az 5376. ex 1880. számú alispáni rendelet elleni felfolyamodványa. — A megyei közgyűlésre áttétetni határozattal.
8. A megye alispánjának hozott határozata ellen Kreczu Alexa uzdini lakos által közbevetett felfolyamodvány. — Alispáni határozat helybenhagyatik.

VIII. Hadkötelesek ügyei:

1. Margán György újfalvi lakos Smolján Száva nevű gyámfia részére kivételes nősülési engedélyérti felfolyamodványa. — Elutasított.
2. Özvegy Bácskai Sára debeljácsi lakosné István nevű fia részére hason ügye. — Elutasított.
3. Sepsei József debeljácsi lakos István nevű fia részére hason ügye. — Elutasított.
4. Szuvajdsin Kuzmáú mokriani lakos Zsiván nevű fia részére hason ügye. — Elutasított.
5. Stanisty Mihály kumáni lakos Gligorie nevű fia részére hason ügye. — Elutasított.
6. Öz. Popov Teodora mokriani lakos Milán nevű fia részére hason ügye. — Elutasított.
7. Petrov Pável nagy-kikindai lakos Dusan nevű fia részére hason ügye. — Elutasított.
8. Bakits Illia szókai lakos Zsivoin nevű fia részére hason ügye. — Elutasított.
9. Duma Szvetozár dobricza lakos István nevű fia részére hason ügye. — Elutasított.
10. Kokora János uzdini lakos Jova nevű fia részére hason ügye. — Elutasított.
11. Brückner György nagy-becskereki lakos önmaga részére hason ügye. — Elutasított.
12. Doloma Toma uzdini lakos Szima nevű fiát a hadseregéből elbocsájtatni kéri. — Elutasított, mert munkaképes.

Torontálmegye közigazgatási bizottsága.

H I R D E T É S E K.

16958. sz. **Hirdetmény.** (208—2.1)

Torontálmegye mint a fenállott nagy-kikindai kerület jogutódja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a mokriani italméresi kisebb kir. haszonvételének joga 3 egymást követő évre, azaz 1881. évi január 1-től 1883. évi december végéig terjedő időtartamra alólirt alispáni hivatal helyiségeiben f. é. november 29-én, délelőtti 10 órakor nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbe adatni fog.

Az italméresi jog két részre osztatik az 1-ső résznek kikialtási ára évi 3350 ft., a 2-ik része évi 3150 ft., árverelni óhajtok a kikialtási ár 10% ovadékként készpénzben vagy ovadékképes papirokban az árverés előtt letenni tartoznak.

Írásbeli ajánlatok bezárólag f. é. november 28-áig fogadlatnak el, szükséges azonban, hogy ezen zárt írásbeli ajánlatok a bánatpénzzel ellátva következő címzessel küldessenek alólirt alispáni hivatalnak „pályázat a mokriani italméresi jog 1-ső vagy 2-ik felének haszonbérbe vételére ... ft. ... kr. bánatpénzzel ellátva tekintetes alispáni hivatalnak Nagy-Becsereken“.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban megyei főjegyzőnk irodájában bármikor megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becsereken, 1880. évi október 27-én.

Torontálmegye alispáni hivatala.

3667. sz. k. i. 1880. **Pályázat.** (207—3.1)

Ó-Béba községében elhalalozás által a körjegyzői állomás üresedésbe jutván, ennek az 1871. évi XVIII. t. cz. 69. §-a alapján választás útján történendő betöltésére a határidő ezennel f. é. november 28-ik napjának délelőtti 10 óraja tűzetik ki.

Ezen körjegyzőség alá tartoznak Ó-Béba és Battyánháza községek s következőleg járulnak az évi fizetéshez.

Ó-Béba: készpénz fizetés	600 ft.
Iroda általány	30 „
Világítás	20 „
Uti általány	80 „
összesen	730 ft.

s ezen felül természetbeni lakás valamint képviselő testületileg a magánmunkálatokért megállapított díjazások.

Battyánház községe készpénz fizetés 31 ft. 50 kr.	
Iroda általány 5 „ „	
Világítás . . . 2 „ „	
Uti általány . 16 „ „	
összesen	54 ft. 50 kr.

és a mint fent a magánmunkálatokért külön díjazás.

Felhivatnak mindazok, kik az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §. által előírt kellekkel bírnak, hogy kérvényüket alólirt szolgabírosághoz bezárólag f. é. november 27-ig adják be, később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Megkivánatlik, hogy pályázó a hiv. magyar nyelven kívül a román és német nyelvben is jártas legyen.

T.-Kanizsa, 1880. évi november hó 1-én.

Issekutz Antal,
szolgabíró.

6525. szám. **Árlejtési hirdetés.** (206—3.1)

A megye tekint. alispáni hivatala f. é. okt. 17-én 15841. sz. alatt kelt rendelettel a Török-Becséről Beodrára vezető uton levő vinczehídi fahidnak helyreállításának biztosítása végett árlejtést rendelt el, mely alólirt szolgabírói hivatal helyiségében 1880. évi november 30-án délelőtti 9 órakor fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költségösszeg 1035 ft. 46 kr. Vállalkozni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra 5%-os bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg, vagy pedig zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 krros bélyeggel, valamint szintén 5%-os bánatpénzzel ellátva (mely állhat készpénz, vagy állampapirokból) az árlejtést megelőző nap azaz f. é. november 29-én, délelőtti 12 óráig ide nyújtják be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak az illetőknek visszaadani.

Az ajánlatban a fenti költségből leendő %-os árlejtés számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit, az építési feltételeket és műszerelvényeket stb. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

Felölös szerkesztő: Létmányi Nándor.

A végbeviendő — hidnak helyreállítási — munkálatnak előmérlete s költségvetése, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulirt szolgabírói hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, 1880. évi október 29-én.

Szolgabíró úr szabadságon:

Tabakovits,
h. szolgabíró.

8038. sz. 1880. **Pályázat.** (210—3.1)

Az üresedésbe jött Sztarcsova községi orvosi állomás betöltésére a pályázat iratik ki.

Az 1876. évi XIV. t. cz. 43. és 144. §-a értelmében az állomás választás útján leendő betöltése 1880. évi december 7-én délelőtti 9 órakor Sztarcsova községében fog eszközöltetni.

A rendszeresített orvosi évi fizetés 400 ft., nappali látogatási díj 20 kr., éjjeli pedig 40 krban lett a képviselő testület által megállapítva, ezen felül szabad lakás és egy hold föld egészíti ki a javadalmakat.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy kellőleg felszerelt felfolyamodványaikat a választást megelőző napig alólírottal nyújtják be.

Pancsován, 1880. évi november 4-én.

Radosavljevits,
szolgabíró.

2554. sz. k. i. 1880. **Pályázat.** (202—3.3)

A volt körorvosnak elhunytá által üresedésbe jött szrb.-szl.-péterei körorvosi állomás betöltésére a pályázat kiiratik.

Az 1876. évi XIV. t. cz. 44. és 144. szakaszaihoz képest ezen állomásnak választás útján leendő betöltésére 1880. évi november 18-án d. e. 10 órakor a szrb.-szl.-péterei községében fog eszközöltetni.

A rendszeresített körorvosi fizetés 600 frt. és a megállapított látogatási díjak.

Felhivatnak végül a pályázni kívánók, hogy kellőleg felszerelt felfolyamodványaikat a választást megelőző napig alólírottal nyújtják be.

Kelt Perjamoson, 1880. október 10-én.

Nikolits Bogdán,
szolgabíró.

CLAYTON és SHUTTLEWORTH
Budapesten.

A közelgő időnyre ezennel ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat, malmok, szecskavágók, répapuzók s egyéb gépek beszerzésére s egyidejűleg bátrak vagyunk ez alkalmat felhasználva, a nagyérdemű gazdaközönséget arra figyelmeztetni, hogy a f. évi szeptember hó 19-től 22-ig **Békes-Csabán** megtartott **gazdasági gépkiallítás és gépversenynél**, gépeinknek hasonlíthatatlanul kitűnő szerkezete és szabatos munkája a bíráló bizottság által **7 drb ezüst-éremmel** lett kitüntetve és pedig:

az egyetlen nagy ezüst-éremmel szállítható 4 fogatú tisztító szerkezet — és zsákoló készülékkel ellátott **járgány cséplőgépnél**; — a legnagyobb kitüntetés egy nagy **éremmel V R S I. jegyű 3 vasu cénk**; — az egyedül e célra kitűzött ezüst-éremmel pedig **konkoly választó gépeink (Trieurók), szecskavágóink, rögtörőink, répapuzóink** stb. Gözgépek a kiállításból egyáltalán ki voltak zárva.

CLAYTON és SHUTTLEWORTH.
(184—8.6) Budapest, váci körút 80. sz.

Helyiség változás.

Van szerencsém ezuttal a n. é. közönséggel tudatni, hogy a „**vas bot**“-hoz **czimzett rövid, fehér és divatáru üzletemet 1880. nov. 7-étől kezdve a Stagelschmidt Pál-féle házba áthelyeztem**, és hogy f. évi december végeig a régi bofthelyiségemben ropant nagy számú árukat

40—50% az áruk alól eladom.

Tisztelettel
Kokits A. F.

(209—3.1)

Főmunkatárs: Gretcs József.

Már megjelent!!
és minden hazai könyvtárban és könyvtárnél kapható a

Szegedi Képes Naptár
VII. évfolyama
az 1881-ik közönséges évre

az előző évfolyamokhoz hasonló terjedelemben, diszes színnyomatu borítékkal

28,000 példányban.

Az ezévi naptár tartalma igen érdekes számos képben és szöveggel ismerteti Szeged újjáépülését; továbbá Szeged népszokásaiból, népeken sajtságaiból, népdalaiból, adomáiból vonzón írott közlemények képezik a „Szegedi Képes Naptár“ tartalmát, melyet tájékozásul van szerencsém itt bemutatni.

Az 1881-ik évi „Szegedi Képes Naptár“
tartalomjegyzéke:

1. A fölséges uralkodóház.	12. A kukorica-fosztók.
2. Évi naptár.	13. A Tiszára járók.
3. Naptári rész.	14. A táncshelyek.
4. Szeged szab. kir. város köztörvényhatóságának tisztviselői és bizottsági tagjainak névjegyzéke.	15. Népdalok.
5. A szegedi gyakorló köz-, valamint köz- és váltóingyvédek névsora.	16. Hasznos apróságok.
6. Visszapillantás az 1880. évre.	17. Adomák.
7. A szegedi kir. bizottság és városunk újjáépülése (5 kép).	18. Magyar- és Erdélyhoni országos vásárok.
8. Dani bécsi Berlinkben, vagy „miért huncuzt a német.“ (Vers.)	19. Utleli értesítő.
9. A Bali Julcsa jegykendője. Népies beszély, írta Palotás Fausztin.	20. A szegedi kir. törvényszék, kir. ügyesség és kir. járásbírórság tiszt. személyzete.
10. A szegedi romvár. (Képpel)	21. Szeged szab. kir. város egészségügyszemélyzetének névjegyzéke. Orvosok, sebészek, gyógyszerészek, állatorvosok és szülésznek.
11. Az emberi nem állítólagos elszatnyulása. (Közhasznú czikk.)	22. Bélyegmutató.

A naptár ára csak 30 kr.
E vállalatot a n. é. hazai közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlja kiváló tisztelettel

BURGER GUSZTÁV
könyvkiadó-hivatala, könyv- és könyvnyomdája
Szegeden.

(203—3.2)

Hirdetmény.

Van szerencsém ezennel köztudomásra hozni, hogy az

„Anker“
Élet és Járadék- Biztosító-Társaság
(Biztosíték: 31.441,715 frt 40 kr. o. é.)
nagy-becskereki ügynökségét,
Menczer Lipót úr eddigi ügynökünk visszahelyezése folytán,
Steinitzer Géza úrra
ruháztuk át,

ki a nagyérdemű közönségnek, minden az intézet üzleti körére vonatkozó felvilágosítással szolgál, és t. ügyfeleinktől biztosítási ajánlatokat átveendő.

A fennálló biztosítások után esedékes részletfizetések szintén nevezett képviselőnkél eszközölhetők az illető nyugták átvételé mellett.

Kiváló tisztelettel
Budapest, 1880. évi november hó 1-én.
Az „Anker“ magyarországi vezérügynöksége:
(211—1.1) **Arany s. k.**